

TjänsteskrivelseDatum
2016-11-22Dnr
KS 2016/539.106Till
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM
ju.17@regeringskansliet.se**Remissyttrande "Åldersbedömning tidigare i
asylprocessen" Ds 2016:37, Justitiedepartementet**

Alvesta kommun, med mångårigt och betydande mottagande av asylsökande och nyanlända, lämnar härmed följande remissyttrande avseende promemorian "Åldersbedömning tidigare i asylprocessen (Ds 2016:37)".

Kommunen instämmer i att ålderbedömning ska göras tidigare i asylprocessen och det för samtliga ensamkommande asylsökande som uppger sig vara nära 18 år.

Kommunen delar uppfattningen att en tidig åldersbedömning är nödvändig för att säkra barnets rättigheter. Barn ska inte behöva bo ihop i gruppboende med okända vuxna. Förslaget bedöms öka säkerheten för de asylsökande barn som bor i boenden för barn.

Kommunen anser att man inte helt kan koppla isär asyl- och mottagandeprocess: En asylsökande minderårig (barn utan vårdnadshavare, BUV) har och ska ha ett annat mottagande än en vuxen person. Det är statens ansvar att hantera asylprocessen. Staten anvisar BUV till kommunerna och uppdrar samtidigt kommunerna att hantera denna mottagningsprocess för minderåriga. Det är då rimligt att staten i ett tidigt skede i asylprocessen gör en åldersbedömning. Helst innan anvisning till kommun sker. Därför bör, enligt kommunens mening, skrivningen "så snart som möjligt" ändras till "senast inom x dagar" alternativt skyndsamt. En åldersregistrering uppåt i samband med asylansökan påverkar inte asylprövningen utan mottagandet.

Kommunen menar vidare att tydlighet i statens ansvar i denna fråga är av största vikt så att inte en upprepning av förra hösten sker. Då ledde Migrationsverkets "resursbrist" till att kommunerna hanterat/hanterar alltför många vuxna

asylsökande på boenden för barn. Resursbrist får inte heller hos staten vara ett skäl för att avstå barn-eller-vuxen-bedömning. Görs inte åldersbedömningar bör kommuner kunna vägra mottagande inom BUV-systemet utan risk för vite.

Beträffande promemorians förslag om medicinsk åldersbedömning innan ett tillfälligt beslut om ålder vill Kommunen anföra att den ser positivt på att det är Migrationsverket som gör åldersbedömningen. Det centrala blir att beslutet om ålder baseras på ett tillförlitligt underlag, d.v.s. att det finns tillförlitliga metoder för att bedöma ålder och att Migrationsverkets åldersbedömning blir enhetlig över landet. Att göra en åldersbedömning så snart som möjligt förutsätter dock att det finns faktisk möjlighet att utföra en medicinsk åldersbedömning på kort varsel. Om den unge anvisats till en kommun innan det tillfälliga beslutet fattats blir följden av ett tillfälligt beslut om att sökanden är överårig, som Alvesta kommun ser det, att den enskildes placering avslutas (även om beslutet överklagas) och att sökanden flyttar till ett av Migrationsverkets boenden. Sökanden kan alltså komma att behöva flytta flera gånger på kort varsel. Alvesta kommun menar att staten ska ta det fulla ansvaret för boende i ankomstfasen och detta lagförslag är ytterligare ett argument för det.

Idag har Migrationsverket bland annat ansvar för att registrera, åldersbedöma och anvisa barn till en kommun. Detta ansvar behöver enligt Kommunens mening utvidgas med ett ansvar för ankomstboenden. Staten har genom stordrift större möjligheter att på ett mer kostnadseffektivt sätt upphandla och driva ankomstboenden. Detta skulle ge anvisningskommunen bättre förutsättningar att bereda barnet bästa möjliga mottagande utifrån en enskild bedömning med barnets bästa i centrum. Om Alvesta kommun inte får gehör för dessa förslag till förändring av ansvaret för boende i ankomstfasen måste det i förarbeten till nu aktuella lagförslag tydliggöras att Migrationsverket ska informera kommunen om att en åldersbedömning pågår samt när ett tillfälligt beslut har fattats.

I promemorian föreslås att Migrationsverkets tillfälliga beslut om ålder ska kunna överklagas till en migrationsdomstol. Kommunen menar att den asylsökandes rättssäkerhet tas tillvara genom möjligheten att överklaga och därmed också en domstols prövning av frågan.

Förslagen, medför enligt promemorian, att statens kostnader för mottagande av ensamkommande barn minskar. Kommunen menar dock att det finns en risk för att de föreslagna förändringarna kan leda till ökade kostnader för kommunerna då den statliga ersättningen därmed också dras in. Det bör då klargöras när kommunens rätt till ersättning upphör efter det att ett tillfälligt beslut fattats om att sökanden är över 18 år. Kommunen kan inte på samma sätt omedelbart avveckla boendeplatser och riskerar därför att drabbas av kostnader för så kallade "tomplatser". Kommunen betonar vikten av att både kommunerna och

Migrationsverket ges klara och tydliga planeringsförutsättningar. Nuvarande ansvarsfördelning skapar inte detta.

Avslutningsvis konstaterar Kommunen att promemorians förslag synes ha som utgångspunkt att åldersbestämning enbart är aktuell för situationer som innebär att det är pojkar som anger att de är yngre än vad de är. Kommunen önskar i sammanhanget peka på att åldersbestämning kan behöva ske även i andra sammanhang, exempelvis i situationer där flickor uppger att de är äldre än vad de är.

Kommunen uppmärksammar också att inget sägs om asylsökande BUV som är s.k. Dublinärenden. Dessa bör inte undantas från initial åldersbedömning när det råder tveksamhet om ålder, även om annat land registrerat personen som minderårig.

Per Ribacke
Kommunstyrelsens ordförande